

Psychometric Properties of Social Anxiety Questionnaire for Adults (SAQ-A30) Among University Students

Movahedian Z¹, *Nadi MA², Pazhoohi T³

Author Address

1. PhD of Educational Psychology, Islamic Azad University, Isfahan (Khorasgan) Branch, Isfahan, Iran;
2. Associate Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University, Isfahan (Khorasgan) Branch, Isfahan, Iran;
3. PhD Student of Educational Psychology, Islamic Azad University, Isfahan (Khorasgan) Branch, Isfahan, Iran.
*Corresponding Author Email: a.nadi@khuif.ac.ir

Received: 2019 March 18; Accepted: 2019 June 24

Abstract

Background & Objectives: Social anxiety is defined as persistent and obvious fear of social and functional conditions. As a result, this belief occurs in the person who has acted shamefully and embarrassingly in this situation and others will judge him negatively. Prominent models of social anxiety emphasize the role of cognitive factors in creating this disorder. Cognitive models state that self-related beliefs are an essential factor in the persistence of social anxiety disorder. The Social Anxiety Questionnaire for Adults (SAQ-A30), originally designed to assess the social anxiety of Spanish students (12), is a self-report instrument that measures the level of social anxiety. This questionnaire is a multidimensional tool that measures social anxiety in people. One of the most important issues in the constructing questionnaires is that the measurement and test tools have desirable psychometric properties. Accordingly, the current study aimed to examine the psychometric properties (reliability and validity) and the standardization of SAQ-A30 among university students.

Methods: In terms of objectives and methodology, this research was applied and developmental research, respectively. Out of the statistical population, 389 students of the Islamic Azad University of Yazd City, Iran were selected by convenience sampling. Then, they completed the SAQ-A30 (Caballo et al., 2010) and the Social Phobia Inventory (SPIN) (Connor et al., 2000). For reliability assessment, using SPSS, the internal consistency method and the Cronbach α coefficient were employed. Additionally, for construct validity assessment, using LISREL, a confirmatory factor analysis was run. For convergent validity evaluation, the Pearson correlation coefficient was used at a significance level of 0.01. Initially, the English version of SAQ-A30, i.e., approved by the designers, was translated to Farsi. Then, the study questionnaires were distributed among the study samples. The instructions on responding to the questionnaires were explained to the study subjects. Besides, the respondents were assured that their collected information would remain confidential.

Results: The analysis data revealed that the Cronbach α coefficient for the whole SAQ-A30 was 0.88. The α values for the subscales of speaking in public; interaction with the opposite sex; assertive expression of annoyance, disgust, and displeasure; criticism and embarrassment; and interaction with strangers, were respectively obtained as 0.67, 0.74, 0.60, 0.72, and 0.68. The result of Confirmatory Factor Analysis (CFA) of the items of the SAQ-A30, using LISREL indicated that this scale has 5 factors with good fit indices. The fit indices were AGFI=0.86, RMSEA=0.05, CFI=0.96, NFI=0.91, and GFI=0.88. Furthermore, there was a significant difference between the components of speaking with people in authority ($r=0.451$, $p=0.001$), interactions with the opposite sex ($r=0.614$, $p=0.001$), assertive expression of annoyance, disgust, and displeasure ($r=0.518$, $p=0.001$), critique and embarrassment ($r=0.489$, $p=0.001$), and interactions with strangers ($r=0.610$, $p=0.001$), and the total scale ($r=0.573$, $p=0.001$) had a positive and significant relationship with Social Phobia Inventory (SPIN).

Conclusion: The present research findings support that SAQ-A30 is an appropriate diagnostic tool for identifying social anxiety among adults.

Keywords: Psychometric properties, Social Anxiety Questionnaire, Reliability, Validity.

ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30) در بین دانشجویان

زهرا موحدیان^۱، *محمدعلی نادی^۲، طاهره پژوهی^۳

توضیحات نویسندگان

۱. دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران؛
۲. دانشیار گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران؛
۳. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.
*رایانامه نویسنده مسئول: a.mnadi@khuisf.ac.ir

تاریخ دریافت: ۲۷ اسفند ۱۳۹۷؛ تاریخ پذیرش: ۳ تیر ۱۳۹۸

چکیده

هدف: باتوجه به پیشرفت جوامع، اضطراب اجتماعی از اختلالات بسیار شایع در دوره بزرگسالی است که تأثیر بسزایی بر سلامت روان افراد دارد. هدف پژوهش حاضر، بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی (پایایی و روایی) و هنجاریابی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی یزد بود.

روش بررسی: این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش‌شناسی در زمره پژوهش‌های توسعه‌ای بود. جامعه آماری تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد شهر یزد بودند که طبق فرمول کوکران، تعداد ۳۸۹ نفر از این دانشجویان به‌شیوه در دسترس انتخاب شدند. آزمودنی‌ها به پرسشنامه اضطراب اجتماعی (کابالو و همکاران، ۲۰۱۰) و پرسشنامه هراس اجتماعی (کونر و همکاران، ۲۰۰۰) برای بررسی روایی ملاکی پاسخ دادند. به‌منظور ارزیابی پایایی با استفاده از نرم‌افزار SPSS از روش همسانی درونی به‌شیوه آلفای کرونباخ، برای بررسی روایی سازه با استفاده از نرم‌افزار LISREL از تحلیل عاملی تأییدی و برای ارزیابی روایی همگرا از روش همبستگی پیرسون در سطح معناداری ۰/۰۱ استفاده شد.

یافته‌ها: مقادیر آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه اضطراب اجتماعی برابر ۰/۸۸ و برای مؤلفه‌های صحبت‌کردن در جمع، تعامل با جنس مخالف، بیان نفرت یا نارضایتی، انتقاد و خجالت و نیز تعامل با غریبه‌ها به‌ترتیب برابر با ۰/۶۷، ۰/۷۴، ۰/۶۰، ۰/۷۲ و ۰/۶۸ بود. گویه‌های پرسشنامه اضطراب اجتماعی نشان داد که این ابزار دارای پنج عامل با شاخص‌های برازش خوب است. شاخص برازش $GFI=0/88$ ، $NFI=0/91$ ، $CFI=0/96$ ، $RMSEA=0/05$ و $AGFI=0/86$ به‌دست آمد. همچنین بین مؤلفه‌های صحبت‌کردن با افراد صاحب قدرت ($p=0/001$ و $r=0/451$)، تعامل با جنس مخالف ($p=0/001$ و $r=0/614$)، بیان نفرت یا نارضایتی ($p=0/001$ و $r=0/518$)، انتقاد و خجالت ($p=0/001$ و $r=0/489$)، چگونگی تعامل با غریبه‌ها ($p=0/001$ و $r=0/610$) و کل پرسشنامه ($p=0/001$ و $r=0/573$) با پرسشنامه هراس اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود داشت.

نتیجه‌گیری: براساس یافته‌های پژوهش، پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30) ابزار تشخیصی مناسبی برای شناسایی میزان اضطراب اجتماعی افراد بزرگسال است.

کلیدواژه‌ها: ویژگی‌های روان‌سنجی، پرسشنامه اضطراب اجتماعی، روایی، پایایی.

اضطراب اجتماعی^۱، ترس مداوم و آشکار از شرایط اجتماعی و عملکردی تعریف می‌شود؛ در نتیجه آن این باور در فرد رخ می‌دهد که او در این موقعیت به‌طور شرم‌آور و خجالت‌آوری عمل کرده است و دیگران قضاوت منفی درباره او خواهند کرد (۱). افراد دارای اضطراب اجتماعی شدید اغلب از مشارکت در موقعیت اجتماعی یا عملکردی اجتناب می‌کنند و در صورت حضور در چنین محیطی غالباً اضطراب زیادی را متحمل می‌شوند. در سراسر زندگی فرد، شیوع اختلال اضطراب اجتماعی به‌عنوان بیماری به اندازه ۳ تا ۱۳ درصد تخمین زده شده که آشکار است شیوع انواع غیربالینی و غیرمرضی اضطراب اجتماعی در جمعیت عمومی بسیار بیشتر از این مقدار است (۲). اضطراب اجتماعی از اختلال‌های بسیار شایع روان‌پزشکی است که همبودی درخور توجهی با دیگر اختلال‌های روان‌پزشکی دارد و تأثیرات نامطلوبی بر جنبه‌های گوناگون زندگی مبتلایان از جمله حیطه‌های شغلی، اجتماعی، خانوادگی و روابط میان‌فردی می‌گذارد (۳، ۴). شروع زود هنگام اختلال اضطراب اجتماعی زمینه را برای ابتلا به اضطراب و افسردگی و سوء مصرف مواد مستعد می‌سازد (۵).

مدل‌های برجسته اضطراب اجتماعی، تأکید ویژه‌ای بر نقش عوامل شناختی در ایجاد این اختلال دارند. مدل‌های شناختی عنوان می‌کنند که باورهای مربوط به خود، عامل مهمی در دوام اختلال اضطراب اجتماعی هستند. بر مبنای این مدل‌های شناختی، افراد دارای اختلال مذکور از باورهای مختل درباره خود و درباره چگونگی ارزیابی شدن در موقعیت‌های اجتماعی، برخوردارند (۶، ۷). این باورها، منجر به بروز واکنش‌های عاطفی منفی (ترس و اضطراب)، رفتارهای ناهنجار (اجتناب اجتماعی)، اختلالات عاطفی و در نتیجه حفظ اضطراب اجتماعی می‌شود (۸). بر اساس این مدل‌ها، بیماران منابع توجه خود را به شناسایی تهدید اجتماعی بیرونی و نظارت بر فرایندهای ذهنی درونی خود معطوف می‌کنند. تهدیدهای اجتماعی بیرونی در بیماران دارای اختلال اضطراب اجتماعی نه تنها شامل چهره‌های منفی می‌شود (۹)، بلکه حالت‌های چهره خنثی دیگران را نیز در بر می‌گیرد (۱۰). دانشجویان به علت قرار گرفتن در دوره‌ای حساس با فشارهای فراوان در دسته افرادی از اجتماع هستند که اضطراب اجتماعی را در سطح شدیدی تجربه می‌کنند (۱۱).

پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان^۲ (SAQ-A30) که در اصل برای ارزیابی اضطراب اجتماعی دانشجویان اسپانیایی طراحی شده است (۱۲)، ابزاری خودگزارش دهی است که میزان اضطراب اجتماعی را اندازه‌گیری می‌کند. این پرسشنامه ابزاری چندبعدی شناخته می‌شود که اضطراب اجتماعی را در افراد اندازه‌گیری می‌کند (۱۳). ابزار مذکور برای شناسایی تفاوت اضطراب اجتماعی زن و مرد (۱۷۶۷۲ زن و ۱۳۴۴۰ مرد) در هجده کشور آمریکای لاتین استفاده شده است (۱۴). همچنین این پرسشنامه در شانزده کشور آمریکای لاتین و در دو گروه بالینی دارای اضطراب اجتماعی (۳۳۴ نفر) و افراد عادی (۱۸۱۳۳ نفر) اجرا شده است که تعداد عامل‌ها در هر دو گروه با استفاده از

تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی وجود پنج عامل را در بین سی سؤال پرسشنامه تأیید کرد (۱۵).

یکی از مسائل بسیار مهم در ساخت پرسشنامه‌ها این است که ابزار سنجش و آزمون از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوبی برخوردار باشد (۱۶). پژوهش‌های متعدد نشان‌دهنده اعتبار قوی این ابزار است؛ اما تاکنون این پرسشنامه در ایران اجرا و اعتباریابی نشده است. با توجه به اهمیت اضطراب اجتماعی و تأثیر آن بر سلامت روان افراد، انتظار می‌رود چنین ابزاری بتواند باعث رشد تحقیقات در حوزه روان‌شناسی شود. با توجه به مطالب ذکر شده، هدف پژوهش حاضر، بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی (پایایی و روایی) و هنجاریابی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30) در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد بود.

۲ روش بررسی

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش‌شناسی در زمره پژوهش‌های توسعه‌ای بود. جامعه آماری تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد شهر یزد بودند که طبق فرمول کوکران، تعداد ۳۸۹ نفر از این دانشجویان به شیوه در دسترس انتخاب شدند.

ابزار استفاده شده در این پژوهش برای اعتباریابی، پرسشنامه اضطراب اجتماعی برای بزرگسالان (SAQ-A30) متعلق به کابلو و همکاران و طراحی شده در سال ۲۰۱۰ بود (۱۲). این ابزار براساس نمونه‌ای از دانشجویان اسپانیایی تهیه و هنجاریابی شده است. ابزار شامل سی ماده است که پاسخ‌دهندگان براساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از یک (خیلی کم) تا پنج (بسیار زیاد) به آن پاسخ می‌دهند؛ بنابراین حداقل و حداکثر نمره‌ای که پاسخ‌دهندگان از این پرسشنامه کسب می‌کنند، بین ۳۰ تا ۱۵۰ است. نمرات بیشتر به دست آمده از این پرسشنامه، اضطراب و ناآرامی بیش از حد و عصبانیت را نشان می‌دهد (۱۲). تهیه‌کنندگان پرسشنامه برای بررسی روایی آن از روش‌های تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده کردند. در تحلیل یافته‌های اولیه در این نمونه با استفاده از تحلیل عوامل اکتشافی، پنج عامل با عناوین زیر استخراج شد که ۵۴/۳۹ درصد از واریانس کل را تبیین کردند: ۱. صحبت کردن در جمع (گویه‌های ۳، ۷، ۱۲، ۱۸، ۲۵، ۲۹)؛ ۲. تعامل با جنس مخالف (گویه‌های ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۹، ۲۲)؛ ۳. بیان نفرت یا نارضایتی (گویه‌های ۴، ۶، ۲۰، ۲۳، ۲۷، ۳۰)؛ ۴. انتقاد و خجالت (گویه‌های ۱، ۸، ۱۶، ۲، ۵، ۹، ۱۱، ۱۴، ۲۶)؛ ۵. تعامل با غریبه‌ها (گویه‌های ۱، ۸، ۱۶، ۲۱، ۲۴، ۲۸). تحلیل عاملی تأییدی عوامل مذکور نیز با استفاده از نرم‌افزار ایموس نشان داد که این مدل پنج‌عاملی با داده‌های جمع‌آوری شده برازش مناسبی دارد. پایایی این ابزار در نمونه اولیه با استفاده از روش همسانی درونی به شیوه آلفای کرونباخ برای نمونه دانشجویان اسپانیایی ۰/۹۱ و نیز با استفاده از شیوه دونه‌کردن ۰/۹۳ به دست آمد (۱۲).

همچنین پرسشنامه هراس اجتماعی^۳ تهیه شده توسط کونر و همکاران در سال ۲۰۰۰، برای بررسی روایی ملاکی استفاده شد. این ابزار پرسشنامه‌ای خودگزارش دهی است که به منظور ارزیابی اضطراب

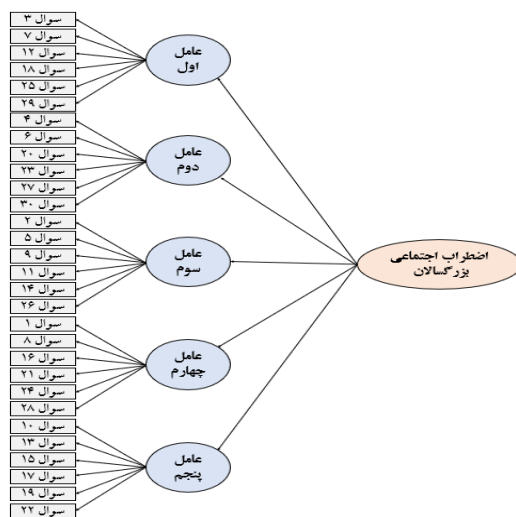
۳. Social Phobia Inventory (SPIN)

۱. Social anxiety

۲. Social Anxiety Questionnaire for Adults

خطای احتمالی در ترجمه گویه‌ها، از یک متخصص زبان انگلیسی خواسته شد تا گویه‌ها را مجدداً به زبان انگلیسی برگردان کند. نتایج نشان‌دهنده صحت عملکرد مترجمان اولیه ابزار بود. سپس پرسشنامه‌ها در بین افراد نمونه (دانشجویان دانشگاه آزاد شهر یزد) توزیع شد. دستورالعمل درباره چگونگی پاسخ به پرسشنامه به آزمودنی‌ها ارائه شد و به پاسخ‌دهندگان اطمینان داده شد که اطلاعات آن‌ها محرمانه خواهد ماند. پس از موافقت پاسخ‌دهندگان با شرایط پاسخ‌دهی، پرسشنامه‌ها در اختیار افراد قرار گرفت. برای ارزیابی روایی تأییدی سازه پرسشنامه از روش تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم با استفاده از نرم‌افزار LISREL شاخص‌های برازش نیکویی GFI^1 ، NFI^2 ، CFI^3 ، $RMSEA^4$ و $AGFI^5$ بررسی شدند. پس از ارزیابی روایی این ابزار برای سنجش مقدار پایایی آن، روش آلفای کرونباخ با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS به کار رفت. روایی همگرای این پرسشنامه با استفاده از روش همبستگی پیرسون در سطح معناداری ۰/۰۱ به دست آمد.

مدل مفهومی براساس ساختار عاملی پرسشنامه اضطراب اجتماعی برای بزرگسالان (SAQ-A30) در زیر ارائه شده است.

نمودار ۱. مدل مفهومی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30)

(۴۶/۸۹ درصد) نیز پسر بودند. همچنین ۲۰۷ نفر (۵۳/۲۱ درصد) از افراد نمونه در دوره کاردانی و ۱۸۲ نفر (۴۶/۸۹ درصد) در دوره کارشناسی مشغول به تحصیل بودند.

همان‌طورکه در بخش روش بررسی بیان شد، در این پژوهش برای ارزیابی ویژگی‌های روان‌سنجی از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و مرتبه دوم استفاده شد. در ابتدا نتایج حاصل از بررسی تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30) ارائه شده است (عامل اول با نشان اختصار a، عامل دوم با نشان b، عامل سوم با نشان c، عامل چهارم با نشان d و عامل پنجم با نشان e مشخص شده است).

اجتماعی طراحی شده است (۱۷). پرسشنامه دارای ۱۷ گویه است و در طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت از یک (اصلاً) تا پنج (خیلی زیاد) قرار دارد. براساس این شیوه نمره‌گذاری، حداقل و حداکثر نمره‌ای که پاسخ‌دهندگان از این پرسشنامه کسب می‌کنند، بین ۱۷ تا ۸۵ است. پایایی ابزار به‌شیوه بازآزمایی در افراد مبتلا به هراس اجتماعی ۰/۷۸ تا ۰/۸۹ و همسانی درونی آن در گروه‌های بهنجار برای کل پرسشنامه ۰/۹۴ گزارش شده است. پایایی این ابزار در ایران با استفاده از روش دونیمه‌کردن ۰/۸۴ و ضریب آلفای کرونباخ برای نیمه اول آزمون ۰/۸۲ و برای نیمه دوم ۰/۷۶ به دست آمد (۱۸).

در مرحله نخست، نسخه انگلیسی ابزار که تأییدشده سازندگان پرسشنامه بود، به فارسی برگردانده شد. قبل از این کار، از صاحب‌امتیازان پرسشنامه مذکور اجازه مکتوب دریافت شد. این ابزار ابتدا توسط یک متخصص زبان انگلیسی و یک متخصص روان‌شناسی تربیتی و یک روان‌سنج ترجمه شد و از نظر نگارش زبان فارسی چند مرتبه واریسی شد؛ همچنین برای اطمینان از فهم، گویه‌ها در اختیار چند متخصص آشنا به مباحث اضطراب اجتماعی قرار گرفت تا نظرات موافق و مخالف آن‌ها مدنظر قرار گیرد. برای ازبین‌بردن و کاهش

در ساختار اولیه پرسشنامه براساس مدل مفهومی ارائه‌شده، پنج عامل به‌ترتیب وجود داشت: ۱. صحبت‌کردن در جمع؛ ۲. تعامل با جنس مخالف؛ ۳. بیان نفرت یا نارضایتی؛ ۴. انتقاد و خجالت؛ ۵. تعامل با غریبه‌ها. در این پژوهش یافته‌ها براساس مدل پنج‌عاملی تحلیل شد.

۳ یافته‌ها

در پژوهش حاضر که با هدف تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30) در بین دانشجویان انجام گرفت، از نظر سنی افراد نمونه پژوهش در دامنه‌ای بین ۱۷ تا ۳۸ سال با میانگین و انحراف معیار 20.7 ± 3.7 سال قرار داشتند. از نظر جنسیت ۲۰۷ نفر (۵۳/۲۱ درصد) از افراد نمونه دختر و ۱۸۲ نفر

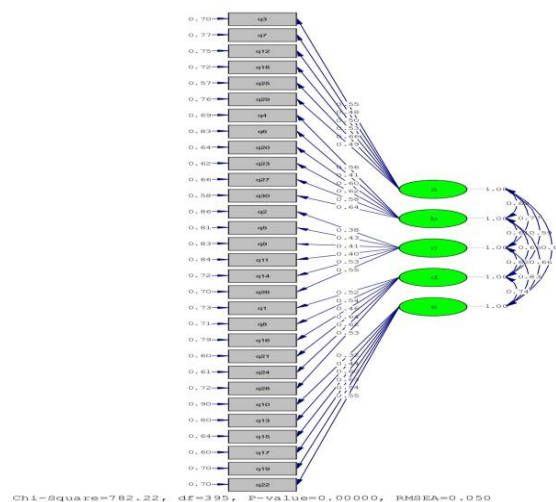
4. Root mean square error of approximation

5. Adjusted goodness of fit

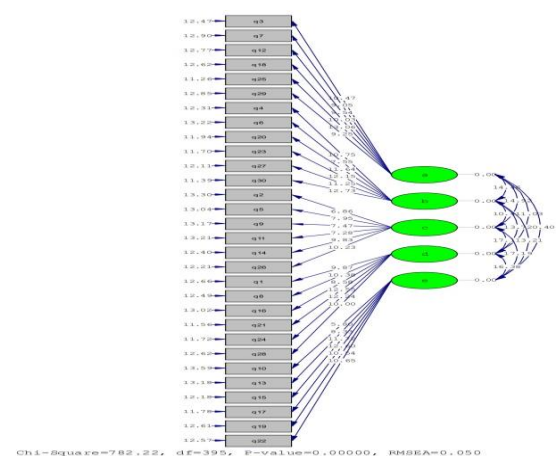
1. Goodness of fit index

2. Normed fit index

3. Comparative fit index

نمودار ۲. ضرایب استاندارد مرتبه اول پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30)

نمودار ۳. مقادیر معناداری مرتبه اول پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30)

در ادامه باتوجه به نمودار ۲، در جدول ۱ شاخص‌های توصیفی (A30) ارائه شده است. گویه‌های پرسشنامه اضطراب اجتماعی برای بزرگسالان (SAQ-)

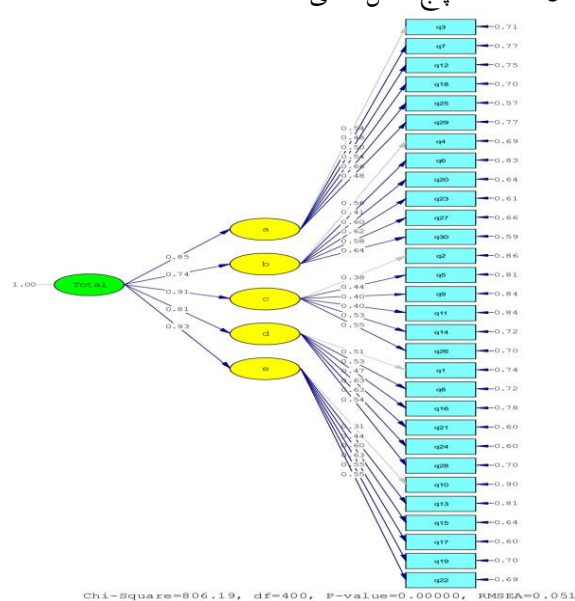
جدول ۱. شاخص‌های توصیفی گویه‌های پرسشنامه اضطراب اجتماعی برای بزرگسالان (SAQ-A30)

عامل	گویه	میانگین	انحراف معیار	ضریب استاندارد	خطای معیار	مقدار معناداری
مجموعه اول: اضطراب اجتماعی	۳. در جمع صحبت کنید.	۲/۷۴	۱/۱۴۴	۰/۵۵	۰/۱۶۶	۰/۰۰۱
	۷. در جلسه‌ای که مسئولان حضور دارند، شرکت کنید.	۲/۷۵	۱/۱۴۳	۰/۴۸	۰/۱۵۹	۰/۰۰۱
	۱۲. در کلاس و سر کار یا جلسه‌ای صحبت کنید.	۲/۶۵	۱/۴۵۸	۰/۵۰	۰/۱۹۰	۰/۰۰۱
	۱۸. وقتی معلم در کلاس یا مافوقی در جلسه‌ای از شما سؤالی را می‌پرسد.	۲/۸۳	۱/۱۴۱	۰/۵۳	۰/۱۶۲	۰/۰۰۱
	۲۵. با همکاران یا هم‌کلاسی‌هایتان در حال خوردن شام یا ناهار باشید و از شما درخواست شود که از طرف کل گروه صحبت کنید.	۲/۶۸	۱/۱۷۱	۰/۶۶	۰/۱۸۵	۰/۰۰۱
	۲۹. با مافوق یا فردی مسئول صحبت کنید.	۲/۵۶	۱/۰۰۷	۰/۴۹	مرجع	مرجع
مجموعه دوم: اضطراب جنس	۴. از شخصی جذاب از جنس مخالف درخواست کنید که با شما ملاقات داشته باشد.	۲/۷۴	۱/۴۱۹	۰/۵۶	۰/۱۰۶	۰/۰۰۱
	۶. احساس کنید توسط افرادی از جنس مخالف تماشای می‌شوید.	۲/۸۹	۱/۲۱۴	۰/۴۱	۰/۸۷	۰/۰۰۱
	۲۰. از کسی که به او علاقه‌مند شده‌اید درخواست کنید باهم بیرون بروید.	۲/۹۳	۱/۳۲۷	۰/۶۰	۰/۱۰۱	۰/۰۰۱
	۲۳. با شخصی از جنس مخالف که او را دوست دارید شروع به صحبت کنید.	۲/۹۱	۱/۲۲۸	۰/۶۲	۰/۰۹۴	۰/۰۰۱

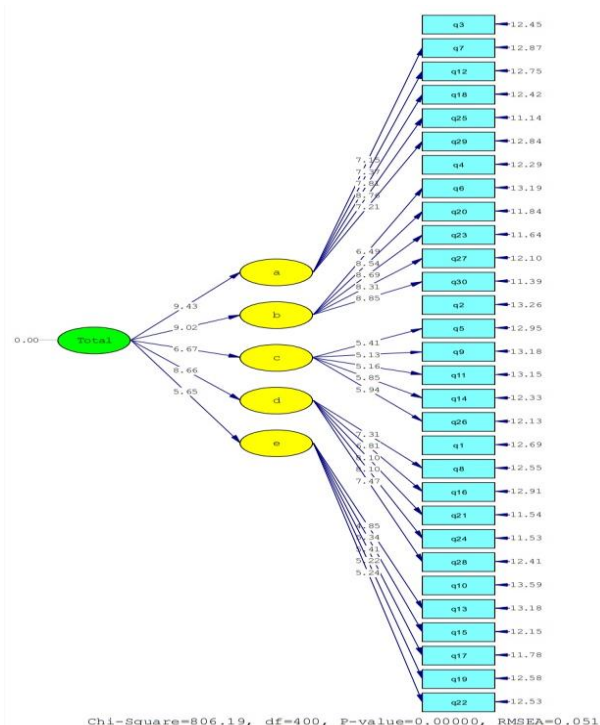
۰/۰۰۱	۰/۱۰۲	۰/۵۸	۱/۳۵۵	۲/۸۸	۲۷. از شخصی که به نظر شما جذاب است، درخواست کنید که با شما ورزش فیزیکی دونفره انجام دهد.	تغییرات رفتاری ناشی از آزمون
مرجع	مرجع	۰/۶۴	۱/۳۰۰	۲/۹۵	۳۰. به یک نفر بگویید که من به شما علاقه‌مندم و به این دلیل دوست دارم شما را بیشتر بشناسم.	
۰/۰۰۱	۰/۱۱۶	۰/۳۸	۱/۰۹۴	۲/۴۱	۲. از همسایه درخواست کنید که سروصدا نکند.	
۰/۰۰۱	۰/۱۲۰	۰/۴۳	۱/۰۵۶	۲/۳۲	۵. درباره غذایتان به پیش‌خدمت رستوران شکایت کنید.	انتقاد و خجالت
۰/۰۰۱	۰/۱۲۶	۰/۴۱	۱/۱۲۹	۲/۷۴	۹. کاری از شما درخواست شود که دوست ندارید انجام دهید.	
۰/۰۰۱	۰/۱۲۳	۰/۴۰	۱/۱۱۳	۲/۴۶	۱۱. به کسی بگویید که عده‌ای احساسات من را جریحه‌دار کرده‌اند.	
۰/۰۰۱	۰/۱۴۳	۰/۵۳	۱/۱۴۳	۲/۷۴	۱۴. نارضایتی خود را به کسی که به شما گیر داده، بیان کنید.	تأیید و تقویت
مرجع	مرجع	۰/۵۵	۱/۸۷۹	۲/۷۵	۲۶. به افرادی بگویید که رفتارشان شما را آزار می‌دهد و از آن‌ها بخواهید آن را متوقف کنند.	
۰/۰۰۱	۰/۱۵۶	۰/۵۲	۱/۳۲۷	۲/۶۶	۱. با کسی احوال‌پرسی کنید و او به شما توجهی نکند.	انتقاد و خجالت
۰/۰۰۱	۰/۱۵۲	۰/۵۴	۱/۲۲۷	۲/۹۵	۸. با افرادی صحبت کنید که توجهی به آنچه شما می‌گویید ندارند.	
۰/۰۰۱	۰/۱۳۹	۰/۴۶	۱/۱۷۲	۲/۵۴	۱۶. در جمع اذیت شوید.	
۰/۰۰۱	۰/۱۵۵	۰/۶۴	۱/۱۷۱	۳/۲۲	۲۱. در حضور دیگران اشتباه بکنید.	تأیید و تقویت
۰/۰۰۱	۰/۱۵۴	۰/۶۲	۱/۱۶۷	۳/۱۱	۲۴. برای انجام کار اشتباه سرزنش شوید.	
مرجع	مرجع	۰/۵۳	۱/۰۷۳	۲/۸۱	۲۸. مورد انتقاد قرار بگیرید.	
۰/۰۰۱	۰/۱۱۵	۰/۳۲	۱/۱۱۸	۲/۴۲	۱۰. دوستان جدید پیدا کنید.	تأیید و تقویت
۰/۰۰۱	۰/۱۲۲	۰/۴۴	۱/۱۱۴	۲/۴۰	۱۳. حفظ‌گفت‌وگو با کسی که همین الان با او آشنا شده‌اید.	
۰/۰۰۱	۰/۱۴۰	۰/۶۰	۱/۱۷۳	۲/۶۷	۱۵. احوال‌پرسی کردن با تک‌تک افراد حاضر در گردهمایی اجتماعی وقتی که شما اکثر آن‌ها را نمی‌شناسید.	
۰/۰۰۱	۰/۱۳۹	۰/۶۳	۱/۱۳۸	۲/۵۸	۱۷. صحبت کردن با افراد حاضر در مهمانی یا جلسه که شما آن‌ها را نمی‌شناسید.	تأیید و تقویت
۰/۰۰۱	۰/۱۴۲	۰/۵۴	۱/۲۲۲	۲/۶۰	۱۹. نگاه کردن در چشمان کسی که تازه با او ملاقات کرده‌اید، وقتی که با او در حال گفت‌وگو هستید.	
۰/۰۰۱	۰/۱۰۱	۰/۵۵	۱/۳۲۷	۲/۹۳	۲۰. از کسی که به او علاقه‌مند شده‌اید درخواست کنید باهم بیرون بروید.	

در ادامه بررسی تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم، ضرایب استاندارد و به‌خوبی متغیر اضطراب اجتماعی را شکل می‌دهند و این عوامل مقادیر معناداری در مدل نهایی پژوهش آمده است. تشکیل‌دهنده متغیر مذکور هستند.

باتوجه به نمودارهای ۴ و ۵ می‌توان اذعان داشت که پنج عامل اصلی

نمودار ۴. ضرایب استاندارد مرتبه دوم پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30)

نمودار ۵. مقادیر معناداری مرتبه اول پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30)

پس از بررسی ضرایب استاندارد و مقادیر معناداری در مرتبه اول و پنج عاملی در جدول ۲ ارائه شده است. مرتبه دوم پژوهش در ادامه شاخص‌های نیکویی برازش ساختار

جدول ۲. شاخص‌های نیکویی برازش ساختار پنج عاملی

نام شاخص	مقدار شاخص‌های نیکویی برازش مرتبه اول	مقدار شاخص‌های نیکویی برازش مرتبه دوم
آماره‌خی دو	۷۸۲/۲۲	۸۰۶/۱۹
درجه آزادی	۳۹۵	۴۰۰
ریشه خطای میانگین مجزورات تقریبی (RMSEA)	۰/۰۵۰	۰/۰۵۱
ریشه میانگین مربعات باقی‌مانده استاندارد شده (SRMR)	۰/۰۷۴	۰/۰۷۷
شاخص نرم‌شده برازش (NFI)	۰/۹۱	۰/۹۱
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۹۶	۰/۹۵
شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۸۸	۰/۸۸
شاخص نیکویی برازش تعدیل‌شده (AGFI)	۰/۸۶	۰/۸۶

در جدول ۲ شاخص‌های برازش تحلیل عامل تأییدی پرسشنامه اضطراب اجتماعی گزارش شده است. نتایج در مرتبه اول و مرتبه دوم تحلیل عاملی تأییدی نشان می‌دهد که عامل‌های پنج‌گانه بررسی‌شده توانایی تبیین اضطراب اجتماعی بزرگسالان را دارند.

برای بررسی پایایی ابزار نیز ضریب آلفای کرونباخ به کار رفت. ضرایب آلفای کرونباخ به صورت جداگانه برای هریک از پنج عامل پرسشنامه اضطراب اجتماعی (SAQ-A30) محاسبه شد. مقدار آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۸ و برای مؤلفه‌های صحبت‌کردن با افراد صاحب قدرت، تعامل با جنس مخالف، بیان نفرت یا نارضایتی، انتقاد و خجالت، چگونگی تعامل با غریبه‌ها و کل پرسشنامه با پرسشنامه هراس اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود داشت ($p=0/001$). در جدول ۴ نمرات هنجار (نرم) اضطراب اجتماعی ارائه شده است.

برای بررسی پایایی ابزار نیز ضریب آلفای کرونباخ به کار رفت. ضرایب آلفای کرونباخ به صورت جداگانه برای هریک از پنج عامل پرسشنامه اضطراب اجتماعی (SAQ-A30) محاسبه شد. مقدار آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۸ و برای مؤلفه‌های صحبت‌کردن با افراد صاحب قدرت، تعامل با جنس مخالف، بیان نفرت یا نارضایتی، انتقاد و خجالت و چگونگی تعامل با غریبه‌ها به ترتیب ۰/۶۷، ۰/۷۴، ۰/۶۰،

جدول ۳. ضرایب همبستگی پیرسون بین مؤلفه‌های پرسشنامه اضطراب اجتماعی و هراس اجتماعی

روابط بین متغیرها	تعداد	ضریب همبستگی	مقدار احتمال
صحبت کردن با افراد صاحب قدرت	۳۸۹	۰/۴۵۱	۰/۰۰۱
تعامل با جنس مخالف	۳۸۹	۰/۶۱۴	۰/۰۰۱
بیان نفرت یا نارضایتی	۳۸۹	۰/۵۱۸	۰/۰۰۱
انتقاد و خجالت	۳۸۹	۰/۴۸۹	۰/۰۰۱
چگونگی تعامل با غریبه‌ها	۳۸۹	۰/۶۱۰	۰/۰۰۱
کل پرسشنامه	۳۸۹	۰/۵۷۳	۰/۰۰۱

جدول ۴. نمرات هنجار (نرم) اضطراب اجتماعی

نمرات خام طبقه‌بندی شده	رتبه درصدی	نمره Z	نمره T
۴۲ تا ۳۷	۸۷/۳۹	۲/۸۰	۷۸/۰۴
۳۶ تا ۳۱	۹۵/۴۹	۲/۰۹	۷۰/۹۲
۳۰ تا ۲۵	۹۰/۶۱	۱/۳۸	۶۳/۸
۲۴ تا ۱۹	۷۱/۹	۰/۶۶	۵۶/۶۸
۱۸ تا ۱۳	۵۲/۶۹	-۰/۰۴	۴۹/۵۷
۱۲ تا ۷	۲۴/۷۰	-۰/۷۵	۴۲/۴۵
۶ تا ۱	۵/۹۸	-۱/۴۶	۳۵/۳۳

۴ بحث

هدف از انجام این پژوهش، بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه اضطراب اجتماعی بزرگسالان (SAQ-A30) در بین دانشجویان بود. کابالو و همکاران در پژوهشی به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این ابزار در بین دانشجویان کشور اسپانیا پرداختند. در پژوهش آن‌ها ساختار پنج‌عاملی ابزار تأیید شد و پایایی ابزار با استفاده از روش دونیمه‌کردن ۰/۹۳ و با استفاده از شیوه آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به‌دست آمد (۱۲). کلوته و همکاران پایایی این ابزار را با استفاده از شیوه آلفای کرونباخ ۰/۹۱ گزارش کردند (۱۳). کابالو و همکاران در پژوهشی دیگر پایایی ابزار را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۸ به‌دست آوردند. در این پژوهش و با نمونه‌ای از دانشجویان در رشته‌های مختلف دانشگاهی کشور اسپانیا، روایی ساختاری این پژوهش با ساختار پنج‌عاملی برازش مطلوبی داشت (۱۹). نتایج نشان داد، نسخه فارسی تهیه‌شده در این پژوهش نیز ساختار پنج‌عاملی پرسشنامه اصلی را تأیید کرد و شاخص‌های برازش خوبی گزارش شد. پایایی آن نیز با استفاده از آلفای کرونباخ نشان از پایایی خوب مؤلفه‌های این ابزار داشت.

در دهه‌های اخیر تمایل به سنجش در حوزه‌های مختلف افزایش یافته است. هم‌زمان با گسترش و افزایش آگاهی‌های عمومی درقبال اهمیت سنجش، انتقاداتی نیز درباره ابزارهای اندازه‌گیری مطرح شده است. آزمون‌های بسیاری ساخته و استفاده می‌شوند؛ اما یکی از مسائل بسیار مهم این است که ابزار سنجش و آزمون از ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب برخوردار باشد. دقت هرچه بیشتر در سنجش صفت مدنظر آرمان سنجش و اندازه‌گیری است. علم روان‌سنجی روش‌های مفیدی را برای جلوگیری از این‌گونه مشکلات پیش‌بینی کرده است. هدف اصلی این مطالعه، توسعه و اعتباربخشی نسخه‌ای کوتاه و بالینی از پرسشنامه

اضطراب اجتماعی بود. برای استفاده از این پرسشنامه، نسخه نهایی کوتاه آن شامل سی گویه با پنج عامل، با ویژگی‌های بهتر روان‌سنجی تنظیم شده است. اگرچه ارزیابی ابعاد در موقعیت‌های مختلف از این مطالعه حمایت می‌کند، مطالعات بیشتری مبنی بر پذیرش پنج بعدی و نه یک‌بعدی بودن اضطراب اجتماعی لازم است؛ همان‌طور که قبلاً اشاره شد، برای توسعه اندازه‌گیری جدیدی از گزارش ترس اجتماعی، برای رسیدگی به برخی از مشکلات فعلی که سنجش اضطراب اجتماعی با آن مواجه است، به‌ویژه بی‌ثباتی و تنوع عوامل داخلی پرسشنامه، انواع موقعیت‌هایی که اضطراب اجتماعی ارزیابی می‌شود یا نمی‌شود، فقدان تحقیق در سطح چندفرهنگی و مشکلاتی در شناسایی درست افرادی با ترس اجتماعی عمومی و غیرعمومی، از پرسشنامه اضطراب اجتماعی با سی گویه استفاده شده است. در این مطالعه، همه شرایط برای نمونه‌های مختلف (بالینی و غیربالینی) با تعداد زیادی از شرکت‌کنندگان از کشورهای متفاوت، یکسان و ثابت نگه داشته شده است. تحقیقات بیشتر با نمونه بزرگی (۱۵۵۰۴ نفر) از دانشجویان دانشگاه اسپانیا، با نسخه جدید این پرسشنامه انجام شد. این تحقیق به‌روشنی از چندبعدی بودن ترس اجتماعی پشتیبانی می‌کند. نتایج گزارش‌ها، از چندبعدی بودن ترس اجتماعی به‌شکل مستند و قوی حمایت می‌کند؛ اما این ادعا مبنی بر حمایت از ساختار تک‌عاملی بودن ترس اجتماعی نیز وجود دارد (۱۹).

به‌طور خاص، چهار نوع ترس به بعد انتقاد و خجالت (تعامل با غریبه‌ها، با جنس مخالف، به ابراز وجود بیان دلخوری، سخنرانی در صحبت کردن با مردم)، تعلق دارد (۱۲). این مطالعه می‌تواند به روشن شدن برخی از مسائل، به‌خصوص چندبعدی بودن ماهیت ترس اجتماعی کمک کند. دلایل بیشتری برای حمایت از یافته‌های کنونی موجود است: اول، اگر ابعاد متعددی برای شرایط ترسیدن افراد دارای

زنان و مردان به ما خواهد گفت که چگونه نمره بیشتر مربوط به بعدی خاص است.

باتوجه به اینکه این پرسشنامه روی نمونه عادی (دانشجویان دانشگاه آزاد یزد) اجرا شد، نتایج آن به نمونه بالینی تعمیم پذیر نیست. در مطالعات آینده می توان این نکته مهم را مدنظر قرار داد که علاوه بر نمونه عادی از نمونه بالینی در پژوهش استفاده شود.

۵ نتیجه گیری

به طور کلی نتایج پرسشنامه پژوهش حاضر نشان می دهد، پنج عاملی که در ترس اجتماعی وجود دارد، دقیقاً همان پنج عامل اصلی ساختار مدنظر پرسشنامه است. فرصت های اولیه و متمایز از موقعیت های اجتماعی برای گنجاندن در ارزیابی فعلی اندازه گیری استفاده شد. به علاوه از تجزیه و تحلیل مطالعات انجام شده قبلی و بعدی، این نتیجه به دست آمد که پنج بعد مدنظر در ترس اجتماعی، ممکن است ساختار اصلی این ترس را تشکیل دهد. باین حال به انجام دادن تحقیقات بیشتری مانند استفاده از روش های جدید اندازه گیری (IRT)^۱ و بررسی ویژگی های این ابزار در طول زمان و در جوامع مختلف نیاز است. همچنان مسئله بحث برانگیز تک بعدی بودن ترس اجتماعی در مقابل چند بعدی بودن ساختار اصلی آن که مرتبط با یافته پژوهش های قبلی است، وجود دارد.

۶ تشکر و قدردانی

از همه شرکت کنندگان در این پژوهش و والدین ایشان و نیز از عوامل محترم مدارس یاد شده که در انجام این امر ما را یاری کردند، تقدیر و تشکر می شود.

۷ بیانیه ها

رضایت برای انتشار

این امر غیر قابل اجرا است.

منابع مالی

این پژوهش حاصل طرح پژوهشی مستقلی است و بدون حمایت مالی سازمان خاصی صورت گرفته است.

ترس اجتماعی وجود داشته باشد، شناسایی آن ابعاد می تواند به درمان، براساس محتوای آن باتوجه به نوع موقعیتی که فرد در آن دچار ترس شده، منجر شود؛ دوم، نتایج درمان می تواند در سراسر وضعیتی که فرد در آن ترسیده است، باتوجه به داده هایی که منعکس کننده عوامل فردی یا نمرات مقیاس کل به داده هاست، متفاوت به نظر آید؛ سوم، ممکن است داده های به دست آمده از عوامل فردی یا نمرات مقیاس ها، توسط متغیرهای تسهیل کننده که ماشه چکان اضطراب اجتماعی در موقعیت های مختلف است، تحت تأثیر قرار بگیرد (۲۰).

سؤال مرتبط دیگر شامل شرایط اجتماعی موجود در اقدامات ارزیابی پرسشنامه است. این عامل به راحتی می تواند تحت تأثیر چند بعدی یا تک بعدی بودن ساختار اندازه گیری (پرسشنامه اضطراب اجتماعی) قرار بگیرد؛ باوجود این، اعتبار ارزیابی پرسشنامه در فرهنگ های مختلف بررسی می شود؛ به عنوان مثال، شرایط «آشامیدنی در مکان های عمومی»، «نوشتن در حال مشاهده»، «کار در حال مشاهده» و «در مقابل دیگران» همه این ها، بخشی از ترس اجتماعی و بخشی از پرسشنامه ترس اجتماعی است (۱۲). باین حال، این مطالب اشاره شده در نمونه های ما اضطراب بسیار تولید نمی کند و قابلیت اطمینان و اعتبار ضعیفی را از خود نشان می دهد. دلایل ضعیف بودن اعتبار اندازه گیری، ممکن است تحت تأثیر کشوری که مطالعه در آن انجام می شود، قرار گیرد. برای فردی با ترس اجتماعی در آمریکای لاتین، اسپانیا، پرتغال یا هر کشور دیگر، مشکل «نوشتن در مکان های عمومی» نیست. ممکن است او در حضور دوستان و گروه و با دوستان خود با مشکل مواجه شود.

محدودیت دیگر ابزارهای خود گزارشی موجود برای اضطراب اجتماعی این است که آن ها ترس اجتماعی غیر عمومی را تشخیص مؤثر نمی دهند. مقیاس های خود گزارشی کنونی ترس های اجتماعی به خوبی برای ترسیم ابعاد ساختار ترس اجتماعی ساخته نشده اند. افراد مبتلا به ترس اجتماعی در راستای یک پیوستگی (پیوستار) توزیع شده اند. با در نظر گرفتن رویکرد سنجشی جدید به ترس اجتماعی در این مطالعه، در بیشتر ابعاد اگر فرد نمره زیاد کسب کند، بیشتر به ترس اجتماعی تعمیم داده خواهد شد. نقطه برش برای هر بعد و به طور جداگانه، برای

References

1. Bögels SM, Wijts P, Oort FJ, Sallaerts SJM. Psychodynamic psychotherapy versus cognitive behavior therapy for social anxiety disorder: an efficacy and partial effectiveness trial. *Depress Anxiety*. 2014;31(5):363–73. doi: [10.1002/da.22246](https://doi.org/10.1002/da.22246)
2. Sadock VA, Sadock BJ. Kaplan and Sadock's synopsis of psychiatry. 10th ed. Lippincott Williams & Wilkins; 2015.
3. American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®). American Psychiatric Pub; 2013.
4. Taylor CT, Cross K, Amir N. Attentional control moderates the relationship between social anxiety symptoms and attentional disengagement from threatening information. *J Behav Ther Exp Psychiatry*. 2016;50:68–76. doi: [10.1016/j.jbtep.2015.05.008](https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2015.05.008)
5. Ruscio AM, Brown TA, Chiu WT, Sareen J, Stein MB, Kessler RC. Social fears and social phobia in the USA: Results from the National Comorbidity Survey Replication. *Psychol Med*. 2008;38(1):15–28. doi: [10.1017/S0033291707001699](https://doi.org/10.1017/S0033291707001699)

¹. Item Response Theory

6. Clark DM, Wells A. A Cognitive model of social phobia. In: Social phobia: diagnosis, assessment, and treatment. New York: The Guilford Press; 1995. pp: 69–93.
7. Hofmann SG. Cognitive factors that maintain social anxiety disorder: A comprehensive model and its treatment implications. *Cogn Behav Ther.* 2007;36(4):193–209. doi: [10.1080/16506070701421313](https://doi.org/10.1080/16506070701421313)
8. Adelipoor Z, Javadi A, Kareshki H. Validation and adaptation of Self-Beliefs Related to Social Anxiety Scale (SBSA). *Journal of Clinical Psychology.* 2015;7(4):1–12. [Persian] doi: [10.22075/jcp.2017.2213](https://doi.org/10.22075/jcp.2017.2213)
9. Clark DM, McManus F. Information processing in social phobia. *Biol Psychiatry.* 2002;51(1):92–100. doi: [10.1016/s0006-3223\(01\)01296-3](https://doi.org/10.1016/s0006-3223(01)01296-3)
10. Cooney RE, Atlas LY, Joormann J, Eugène F, Gotlib IH. Amygdala activation in the processing of neutral faces in social anxiety disorder: Is neutral really neutral? *Psychiatry Res.* 2006;148(1):55–9. doi: [10.1016/j.psychresns.2006.05.003](https://doi.org/10.1016/j.psychresns.2006.05.003)
11. Wallin U, Runeson B. Attitudes towards suicide and suicidal patients among medical students. *Eur Psychiatry.* 2003;18(7):329–33. doi: [10.1016/j.eurpsy.2003.03.006](https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2003.03.006)
12. Caballo V, Salazar I, Arias B, Irurtia M, Calderero M, Graña J, et al. Validation of the Social Anxiety Questionnaire for Adults (SAQ-A30) with Spanish university students: similarities and differences among degree subjects and regions. *Behavioral Psychology/ Psicología Conductual.* 2010;18:5–34.
13. Calvete E, Riskind JH, Orue I, Gonzalez-Diez Z. Recursive associations among maladaptive cognitions and symptoms of social anxiety and depression: Implications for sex differences. *Journal of Social and Clinical Psychology.* 2016;35(10):807–21. doi: [10.1521/jscp.2016.35.10.807](https://doi.org/10.1521/jscp.2016.35.10.807)
14. Caballo VE, Salazar IC, Irurtia MJ, Arias B, Hofmann SG. Differences in social anxiety between men and women across 18 countries. *Pers Individ Dif.* 2014;64:35–40. doi: [10.1016/j.paid.2014.02.013](https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.02.013)
15. Caballo VE, Arias B, Salazar IC, Irurtia MJ, Hofmann SG, CISO-A Research Team. Psychometric properties of an innovative self-report measure: The Social Anxiety Questionnaire for adults. *Psychol Assess.* 2015;27(3):997–1012. doi: [10.1037/a0038828](https://doi.org/10.1037/a0038828)
16. Allen MJ, Yen WM. Introduction to measurement theory. Reissued: Waveland Press; 2002.
17. Connor KM, Davidson JR, Churchill LE, Sherwood A, Foa E, Weisler RH. Psychometric properties of the Social Phobia Inventory (SPIN). New self-rating scale. *Br J Psychiatry.* 2000;176:379–86. doi: [10.1192/bjp.176.4.379](https://doi.org/10.1192/bjp.176.4.379)
18. Hassanvand Amouzadeh M, Shairi MR, Bagheri A. Validity and reliability of Social Phobia Inventory (SPIN) on nonclinical Iranian sample. In: The First National Health Conference. Ahvaz, Iran: Islamic Azad University; 2007.
19. Caballo V, Salazar I, Irurtia M, Arias B, Nobre-Sandoval L. The assessment of social anxiety through five self-report measures, LSAS-SR, SPAI, SPIN, SPS, and SIAS: A critical analysis of their factor structure. *Behavioral Psychology/Psicología Conductual.* 2013;21(3):423–48.
20. Caballo VE, Salazar IC, Irurtia MJ, Arias B, Hofmann SG, CISO-A Research Team. The multidimensional nature and multicultural validity of a new measure of social anxiety: The Social Anxiety Questionnaire for Adults. *Behav Ther.* 2012;43(2):313–28. doi: [10.1016/j.beth.2011.07.001](https://doi.org/10.1016/j.beth.2011.07.001)